

דו **ישבתה** הארץ שבת לה' וגו'. פירש רש"י לשם ה' כשם שנאמר ישתת בראשית, הכוונה כמו בשבת בראשית שאין השביתה בשביל מנוחת גופו לפוש

מעבודתו. כמו שדרשו במדרש (שמות רבה פ"א) שאמר משה לפרעה מי שיש לו עבד ואם אינו נח יום אחד בשבוע והוא מות וכו' רק השביתה הוא מתנת שצוה הקדוש ברוך הוא לשבת ולנוח בו כמו שדרשו במדרש (ותחנאמא בראשית משאלתו) נוח ביה כשם שנוח ביה אנו והיינו לשם ה' ולא לטובת עצמו, כמו כן בשביעית לא יהיה השביתה כדי לגור את השרה שנה אחת כדי שתוסף חת כחה בשאר השנים כדרך האכרים רק שתהיה השביתה לשם ה' מתנת ציווי הקדוש ברוך הוא, וכבר הקשה הרמב"ן ו"ל שודיי כל המועדים צריך להיות המנוח לשם ה' וכן כל המנוחות, אך הענין דבכל המועדים כתיב שבחון ולא נכתב שבת שבחון רק ביום הכפורים והוא דקדושת שבת קביעא וקיימא מהשם יתברך, מה שאין כן המועדים דישאל קבעו לחודשים ומקדשי למועדים וכמו שאמר פסוק קדו' וישראל אין נכתב לעשות שבת רק שבחון, שהוא שבת הקטן, שכן מורה הג' על הקטן כמו גזירת אישון מאיש (ונתבאר בפרשת ויהי מאמר ג') רק ביום הכפורים שהוא כנגד קדושת השבת שכן יש ר' ימים בונים ב' דפסח שבועות הראש השנה וסוכות ושמני עצרת והם כנגד ר' ימי המועשה. ויום הכפורים נגד קדושת השבת שנתון השם יתברך כח לישראל להכניס קדושת שבת גם כן, ולכן נקרא יום הכפורים שבת שבחון שישראל מכניסים קדושת השבת ליום זה שאמר במלאכת אוכל נפש גם כן בשבת וכן כתב מהרש"א בח"א ריש יומא. וזאת פסח שנקרא גם כן שבת סתם. כמו שנאמר וספרתם לכם מנוחת השבת והוא מטעם דאז היה הגאולה מצד השם יתברך שלא היו ישראל ראויים או לגאולה (ונתבאר במקום אחר). והנה בפרשה זו כתיב ג' פעמים שבת, ושביתה הארץ שבת לה' וגו' וזהו קודם האזהרות לאדם ואחר כך כתיב האזהרות שבת שבחון יהיה לארץ שבת לה' ואחר האזהרות כתיב שבת שבחון יהיה

לארץ והיתה שבת הארץ לכם לאכלה וגו'. הג' שבתות מרמזים כמו הג' קדושות שיש בשבת בג' המעורות והם עצמם המרומים בג' קדושות דכלפי מעלה, קריש בשמי מרומא עלאה בית שביעית קריש על ארעא וכו' קריש לעלם וכו' וכמו שנתבאר כמה פעמים ושבתה הארץ שבת לה' והראשון מרמז נגד קדושת קריש בשמי מרומא עלאה שנקדשה והוא מצד השם יתברך כמו קדושת עתיקא כי השביעי תביב לפני הקדוש ברוך הוא שבת בימים ושביעית בשנים וכו' כמו שכתב הרמב"ן, וכל זה נאמר קודם האזהרות לאדם במלאכות דהארץ מלעצמה תשבות על ידי שהוא שבת לה', ואחר כך כתיב ובשנה השביעית שבת שבחון מרמז כמו בשבת שכתוב שבחון ופירש רש"י ו"ל מנוחת מרגוע ולא מנוחת ארע, והיינו מנוחת קבע מודגת יעקב ועיר אנפין מזה אמת שתכון לעד שיהיה הקדושה בקיום לעד ובקביעותו והוא קריש לעלמי עלמא ובהו כתיב גם כן שבת לה' שם זה מצד השם יתברך דב' קדושות דשבת דיומא עתיקא קרישא וועיר אנפין שהם מצד השם יתברך. וכאן חשיב מעילא לתתא, והקדושה הג' הוא מה שנאמר שנת שבחון יהיה לארץ ולא נאמר כאן שבת לה' ואמר רק לשון שבחון בלבד והוא אחר כל האזהרות לאדם אמר לשון שבחון, היינו הקדושה שמוצא האדם, ולבסוף הכל והיתה שבת הארץ לכם לאכלה ועיי' שם ברמב"ן הרגיש דאין השבת נאכל, אבל הכוונה היינו שהפירות שביעית יכניסו בהם קדושה מצד השם יתברך כי פירות שביעית יש בהם קדושה כמו שאמר בגמרא אוכלו בקדושת שביעית, ולמזו מלשון הכתוב כי קודש הוא שאין מועיל בהם פיון וחוספת דמיהם (וסוכה פ). והפירות יכניסו קדושה בלב האוכל גם כן. [ושביעית דומה לשבת ונקרא תחלה שבת לבד דהתחלת הקדושה מעתיקא היא מהשם יתברך עצמו שהוא במרומא עלאה,

מרומם מהשגת אדם בעולם והוא כלל]. ואחר כך שבת שבחון שלווה נקבע בלב הקדושה גם כן אחר כך, כי עיקר מוצת השביעית היא שידע האדם כי הכל של השם יתברך וכמו שכתוב אחר כך בויביל כי לי הארץ כי גרים ותושבים וגו' ודרש בתורת כותים אם שלכם שלי או שלי שלכם ואם אין שלכם שלי די לעבו שיהיה כרבו והיינו אם תשמרו מצות שביעית ותכירו שלכם שלי או יהיה שלי שלכם ואזן לכם את הארץ. ואם אין שלכם שלי ולא תשמרו שביעית אז דין לעבד שיהיה כרבו. וגרים ותושבים אדם עמדי ואני ואדם גלך בגולה כמו שנאמר או תרצה הארץ את שבחיה ועל זה היה גלות בבל, ואף שהו נאמר בויביל רבותינו ו"ל ושם בגמרא למדו שמישה מויביל מופסק כי קודש היא דכתיב בויביל והיינו דשביעית ויובל עניינם אחד. ובשביעית עצמה שמפקד שדוה מכיר דלה' הארץ, ולהיות נקבע זה בלבו גם אחר כך כשישוב לעבד הארץ שלא ישכח אחר כך על זה אמר דהוא שבת שבחון דמצד חיבור ב' הקדושות נקבע בלב. ואחר כך אמר על האזהרות לאדם דמצד זה נקרא שבחון מה שהאדם מקדש ועל זה אמר אחר כך והיתה שבת וגו' כנוכר לעיל דאכילת הפירות מכניסין קדושת שבת בלב האוכל כמו אכילת השבת: